

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 77/06-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Š. S., bytom B., a M. H., bytom B., zastúpených advokátkou Mgr. Z. D., B., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 28 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 28 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 11 a čl. 14 v spojení s čl. 11 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 121/03 z 23. septembra 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. S. a M. H. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2004 doručená sťažnosť Š. S. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“) a M. H. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“; obaja ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 28 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 28 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 11 a čl. 14 v spojení s čl. 11

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 S 121/03 z 23. septembra 2004.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade bol «... zvolávateľom a spoluorganizátorom zhromaždenia, ktoré sa malo konať 9. 4. 2003 od 17.00 do 19.00 hod. (...) v B. Sťažovateľ v druhom rade bol zástupcom splnomocneným konať v mene zvolávateľa a bol tiež spoluorganizátorom predmetného zhromaždenia.

Dňa 2. 4. 2003 sťažovateľ v prvom rade osobne predložil na Miestnom úrade B. oznámenie o zvolaní zhromaždenia, ktorého účelom mala byť „výmena informácií a názorov o vojne v Iraku“.

Sťažovateľ v prvom rade oznámil konanie zhromaždenia v zmysle zákona č. 84/1990 Zb. osobne, pričom vyplnil tlačivo na oznamovanie zhromaždení, ktoré Miestny úrad B. na tento účel používa. Na tlačive uviedol okrem svojej adresy aj telefónne číslo svojho mobilného telefónu.

Sťažovateľ v prvom rade splnil zákonom predpísanú požiadavku oznamovania zhromaždení aspoň 5 dní vopred pred ich konaním (§ 5 ods. 1 zákona č. 84/1990 Zb.). Oznámenie Miestny úrad B. zaevidoval dňa 2. 4. 2003 o 14.00 hod. Podľa oznámenia sa malo zhromaždenie konať 9. 4. 2003 od 17.00 hod. do 19.00 hod. (...) v B. Miestny úrad B. potvrdil, že v tomto čase na uvedenom mieste nebude organizované žiadne iné zhromaždenie ani kultúrne podujatie.

Pracovník preberajúci oznámenie o konaní zhromaždenia však sťažovateľa v prvom rade zároveň upozornil, že je povinný si vybaviť povolenie na zvláštne užívanie miestnej komunikácie, „pretože inak sa môže stať, že Magistrát poskytne priestor niekomu inému“.

Keďže sťažovateľ v 1. rade považoval uvedenú požiadavku za protizákonnú, odporujúcu čl. 28 ústavy, nerešpektoval ju.

Podľa tvrdenia sťažovateľa v 1. rade mu v dopoludňajších hodinách v deň, keď sa mala konať ním oznámená akcia, zatelefonovala na jeho mobilný telefón pracovníčka oddelenia dopravy Magistrátu (...) B. (ďalej len „mestský magistrát“) a požiadala ho

o presunutie uvedenej akcie na iné miesto. Túto požiadavku odôvodnila tým, že spomínaný priestor na (...) bol poskytnutý fanúšikom hokejového klubu S. B., ktorí tam majú záujem organizovať akciu pri príležitosti získania majstrovského titulu v hokeji. Zároveň mal byť sťažovateľ v 1. rade ubezpečený, že nebude pokutovaný za to, že nemá vybavené povolenie na zvláštne užívanie miestnej komunikácie. Sťažovateľ v 1. rade v reakcii na spomínaný telefonát oznámil volajúcej, že nemieni od zámeru uskutočnenia predmetnej akcie na pôvodne stanovenom mieste upustiť argumentujúc tým, že táto bola oznámená oveľa skôr ako paralelne usporiadaná akcia priaznivcov hokejového klubu S. B.

Sťažovatelia boli napokon nútení od nimi organizovanej a riadne ohlásenej akcie upustiť, keďže po tom, ako sa na v určený čas jej začiatku dostavili na stanovené miesto, toto bolo už obsadené hokejovými fanúšikmi, ktorí svojím hlasitým správaním prakticky znemožnili jej zmysluplné uskutočnenie.

Sťažovatelia poukazujú na to, že rozhodnutie, ktorým sa žiadateľovi HC S. B., a. s., „... *povoľuje zvláštne užívanie miestnej komunikácie II. triedy (...) v B.*“, bolo vydané až 9. apríla 2003, teda v deň konania akcie, pričom z predmetného rozhodnutia vyplýva, že žiadatelia podali žiadosť o jeho vydanie toho istého dňa, ale neoznámili akciu na Miestnom úrade B. (ďalej len „miestny úrad“) podľa zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovaní práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zhromažďovaní práve“). Sťažovatelia zastávajú názor, že postupom mestského magistrátu, ako aj miestneho úradu bolo zmarené nimi pripravované verejné zhromaždenie, a to napriek tomu, že splnili všetky zákonné podmienky na jeho uskutočnenie.

Z toho dôvodu podali sťažovatelia 9. júna 2003 krajskému súdu žalobu na preskúmanie zákonnosti postupu oboch označených orgánov verejnej správy argumentujúc tým, že tieto orgány svojím postupom pri ohlasovaní a zabezpečovaní priebehu verejného zhromaždenia porušili zákon, v dôsledku čoho došlo aj k zásahu do ich základných práv a slobôd garantovaných ústavou a dohovorom. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 S 121/03 z 23. septembra 2004 žalobu sťažovateľov v celom rozsahu zamietol.

Podľa sťažovateľov im bolo uvedeným rozsudkom odopreté poskytnutie ochrany ich označeným právam a slobodám.

Sťažovatelia sa ďalej zmieňujú o tom, že ústava ani zákon o zhromažďovacom práve nepredpokladajú iné podmienky konania zhromaždení, ako určuje uvedený zákon. Preto považujú podmieňovanie zákonnosti konania zhromaždenia vybavovaním povolení, súhlasov, či splnením iných podmienok za rozporné s účelom a samotnou podstatou práva zhromažďovať sa, ako aj s čl. 28 ods. 2 ústavy. V súvislosti s tým sťažovatelia uvádzajú, že *„Na výkon zhromažďovacieho práva v žiadnom prípade nemožno aplikovať proces povoľovania zvláštneho užívania miestnej komunikácie. Takýto postup je v priamom rozpore s citovaným ustanovením čl. 28 Ústavy SR a čl. 11 Dohovoru. Ani ustanovenia cestného zákona, ani ustanovenia všeobecne záväzných nariadení obcí nemôžu byť vykladané spôsobom, ktorý anuluje ústavnú úpravu (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR). Povoľovanie zvláštneho užívania miestnej komunikácie v režime zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách sa navyše vzťahuje na iné účely (§ 8 zákona č. 135/1961 Zb.), odlišné od realizácie zhromažďovacieho práva. Čl. 28 ods. 2 Ústavy SR napokon explicitne ustanovuje: Zhromaždenie sa nesmie podmieňovať povolením orgánu verejnej správy“.*

Poukazujúc aj na judikatúru ústavného súdu sťažovatelia tvrdia, že krajský súd odmietnutím poskytnutia ochrany zasiahol zároveň do ich práva na pokojné zhromažďovanie podľa čl. 28 ústavy a čl. 11 dohovoru.

K odôvodneniu namietaného rozhodnutia krajského súdu sťažovatelia uvádzajú, že ich návrh bol zamietnutý *„... v zmysle § 250v O. s. p. ako neprípustný. Aplikácia hmotných i procesných ustanovení podľa § 250v O. s. p. je zmysle ods. 1 podmienená tým, že zásah, ktorý zároveň nie je rozhodnutím, alebo jeho dôsledky, musia trvať alebo musí hroziť ich opakovanie. Krajský súd sa však v písomnom vyhotovení rozsudku vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že v prípade sťažovateľov išlo o jednorázovú situáciu – ohlásenie a snaha o uskutočnenie verejného zhromaždenia dňa 9. 4. 2003, ktorá bola postupom príslušných orgánov zmarená a viac netrvala. Vzhľadom na jedinečnosť a jednorázovosť situácie nemohlo a nemôže hroziť ani jeho opakovanie. V žiadnom prípade*

teda postup orgánov verejnej správy nebolo možné považovať za zásah podľa § 250v O. s. p. Z tohto dôvodu posúdenie situácie sťažovateľov ako zásahu v zmysle § 250v O. s. p. neopodstatnené a odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave arbitrárne. Krajský súd počas ústneho pojednávania vo veci zároveň uviedol, že § 247 a nasledujúce O. s. p. nie sú aplikovateľné na samostatné preskúmanie zákonnosti postupov, ale že ide o ustanovenie, ktoré sa týka postupov v rámci rozhodovania o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov. Podľa právneho názoru Krajského súdu súd teda nemal právomoc postupovať podľa ustanovení § 247 a nasl. O. s. p., pretože tieto sa vzťahujú len na rozhodovanie o preskúmaní zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov.

Sťažovatelia, hoci sú toho názoru, že § 247 a nasledujúce O. s. p. neposkytujú účinný prostriedok nápravy pri ochrane ich základných práv a slobôd, vzhľadom na judikatúru Ústavného súdu v tejto oblasti sa obrátili so žiadosťou o poskytnutie ochrany ich základným právam a slobodám na všeobecný súd“.

Sťažovatelia ďalej argumentujú tým, že «Z ustanovení OSP nebolo pre účastníka zjavné, akým spôsobom môže súd rozhodnúť o ne/zákonnosti postupu orgánu verejnej správy. Bez ustálenia judikatúry v tejto oblasti sa ďalšou novelou OSP (zák. č. 424/2002 Z. z.) účinnou od 1. januára 2003 rozšírili osobitné druhy konania v časti o správnom súdnictve na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy (štvrtá hlava) a konanie pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy (piata hlava). Ani jedno z nich však nezahŕňa postupy orgánov verejnej správy zasahujúce do práv a právom chránených záujmov, ktoré sú jednorázového charakteru a kde jediným poskytnutím zákonnej ochrany môže byť vyslovenie porušenia práva a prípadné poskytnutie primeraného zadosťučinenia. Napriek tomu, že § 247 O. s. p. má nadpis „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“, jeho ustanovenia neobsahujú bližšiu procesnú úpravu týkajúcu sa spôsobu a rozhodovania súdu v otázkach preskúmania postupov».

Opätovne sa odvolávajú a citujú judikatúru ústavného súdu vyslovujú sťažovatelia názor, že krajský súd zamietnutím ich návrhu „... a neposkytnutím ochrany základným právam a slobodám v konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, Piatej časti, Správne

súdnicstvo, zároveň porušil právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky“.

Porušenie čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 28 ústavy a čl. 14 v spojení s čl. 11 dohovoru vidia sťažovatelia v tom, že po tom, ako mestský magistrát aj miestny úrad postupovali diskriminačne, keď v okolnostiach prípadu uprednostnili silnejší a viac známy subjekt s populárnejším a zrejme akceptovateľnejším dôvodom na verejnosti, neuspeli ani na všeobecnom súde pri dožadovaní sa poskytnutia ochrany týmto základným právam.

V závere svojej sťažnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po jej predbežnom prerokovaní a prijatí na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že:

„1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 1 S 121/03-21 z 23. septembra 2004 porušil základné práva sťažovateľov v 1. a 2. rade podľa čl. 28 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 28 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 11 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 v spojení s čl. 11 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Napokon sťažovatelia žiadajú, aby im ústavný súd priznal aj náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 28 ods. 1 ústavy „Právo pokojne sa zhromažďovať sa zaručuje“.

Podľa čl. 28 ods. 2 ústavy „Podmienky výkonu tohto práva ustanoví zákon v prípadoch zhromažďovania na verejných miestach, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti, majetku alebo bezpečnosť štátu. Zhromaždenie sa nesmie podmieňovať povolením orgánu verejnej správy“.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy „Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať“.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Podľa čl. 11 ods. 1 dohovoru „Každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, včítane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich“.

Podľa čl. 11 ods. 2 dohovoru „Na výkon týchto práv sa nemôžu uvaliť žiadne obmedzenia okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Tento článok nebráni uvaleniu zákonných obmedzení na výkon týchto práv príslušníkmi ozbrojených síl, polície a štátnej správy“.

Podľa čl. 14 dohovoru „Užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie“.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Sťažovatelia namietali porušenie svojich označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 S 121/03 z 23. septembra 2004.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Sťažovatelia vytykajú krajskému súdu najmä to, že posúdil postup orgánov verejnej správy v ich prípade ako zásah podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), čo považujú za neopodstatnené a odôvodnenie namietaného rozsudku vzhľadom na to za arbitrárne. Sťažovatelia teda v podstate napádajú právny názor krajského súdu a nesúhlasia s tým, ako tento súd interpretoval príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku zastávajúc názor, že ich žalobe malo byť vyhovené.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že:

„Krajský súd v Bratislave ako súd miestne a vecne príslušný na konanie vo veci podľa § 244 a nasl. O. s. p. preskúmal návrh navrhovateľov a po nariadení pojednávania v zmysle § 250g ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že návrh navrhovateľov nie je prípustný, a preto ho treba podľa § 250v ods. 4 posledná veta O. s. p. zamietnuť.

Navrhovatelia sa podaným návrhom (žalobou) domáhali preskúmania zákonnosti postupu orgánov verejnej správy v zmysle § 247 a nasl. O. s. p., pričom návrh podľa ich vyjadrenia podali podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov). Na pojednávaní uviedli, že v danom prípade ide o nedostatok právneho predpisu – O. s. p. a návrh na súd podali v podstate z dôvodu, aby využili všetky zákonné možnosti na ochranu svojich práv predtým, ako sa obrátia na Ústavný súd Slovenskej republiky.

Vychádzajúc z obsahu návrhu navrhovateľov a nesporne aj zo samotného petitu (návrhu výroku rozsudku) podľa názoru súdu vyplýva, že v danom prípade ide o vec spadajúcu pod piatu hlavu piatej časti O. s. p. (konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy).

Podľa § 250v ods. 1 O. s. p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

V danej veci navrhovatelia tvrdili, že boli ukrátení na svojich právach a právom chránených záujmoch práve nezákonným zásahom orgánov verejnej správy – žalovaných 1, 2, ktorý nie je rozhodnutím.

Podľa § 250v ods. 3 O. s. p. návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 250v ods. 4 posledná veta O. s. p. súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

Vychádzajúc z návrhu navrhovateľov a najmä jeho petitu, je zrejmé, že títo sa v podstate domáhajú len určenia, že orgány verejnej správy svojím postupom porušili zákon, teda určenia, že zásah orgánov verejnej správy - žalovaných 1, 2 bol nezákonný. Takýto návrh však nie je prípustný, a preto ho súd napriek tomu, že v podstate dáva navrhovateľom za pravdu, musel podľa § 250v ods. 4 veta posledná O. s. p. zamietnuť.

Pre úplnosť treba dodať, že návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánov verejnej správy musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo. Je zrejmé, že navrhovatelia podali návrh oneskorene, keďže o nezákonnom zásahu sa dozvedeli v dňoch 02. 04. 2003 – 09. 04. 2003, pričom návrh podali na pošte až 09. 06. 2003, a tento došiel súdu dňa 16. 06. 2003. “

Podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad krajského súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Všeobecný súd v danom prípade podľa názoru ústavného súdu postupoval a rozhodoval v súlade so zákonom. Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní. Aj vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti ústavný súd opakovane judikoval, že postup súdu v súlade s procesnými predpismi nemôže byť porušením ústavných práv (napr. I. ÚS 17/98). Opačným postupom (vyhovením žalobe sťažovateľov na preskúmanie zákonnosti postupu orgánov verejnej správy) by sa krajský súd odchýlil od jasného a jednoznačného znenia § 250v OSP. Nápravu protiprávneho stavu, ako to konštatoval aj ústavný súd vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 50/01, nemožno dosiahnuť porušením zákona, pretože by tým bolo dotknuté právo druhého účastníka sporu na súdnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. ústavy a na právnu istotu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy implikované v právoplatnom (a teda zásadne) nezmeniteľnom rozhodnutí (PL. ÚS 43/95). Uplatnením základného práva (práva na súdnu ochranu) nemôže dojsť k porušeniu iného základného práva (m. m. PL. ÚS 7/96).

V danom prípade je relevantnou aj judikatúra ústavného súdu, v zmysle ktorej je na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť a toho, či sú splnené iné zákonom ustanovené náležitosti, zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu a výklad iných než ústavných predpisov, ako aj ich aplikácia pri riešení konkrétnych prípadov, sú záležitosťou všeobecných súdov, ktoré sú súčasťou súdnej sústavy podľa čl. 141 ústavy. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (m. m. I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 46/03).

Ústavný súd nevidí za tejto situácie dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Nie je totiž jeho úlohou vykladať zákony vo vzťahu k tej zásadnej otázke v danej veci, ktorá spočíva v tom, ako bolo potrebné kvalifikovať nároky, ktoré sťažovatelia pred všeobecným súdom uplatnili. Otázka posúdenia prípustnosti návrhu podľa § 250v O. s. p. je otázkou zákonnosti a jej riešenie krajským súdom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Závery krajského súdu, ktorý posúdil situáciu sťažovateľov ako zásah podľa § 250v O. s. p., sú v súlade s ústavnými medzami výkladu zákonov.

Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, mohol by v zmysle citovanej judikatúry nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

V neposlednom rade nemožno nespomenúť ani to, že sťažovatelia sa obrátili na príslušný všeobecný súd po uplynutí zákonom ustanovenej 30-dňovej lehoty (§ 250v ods. 3 druhá veta O. s. p.), keďže sa ako dotknuté osoby namietaným nezákonným zásahom o tomto dozvedeli najneskôr 9. apríla 2003, t. j. v deň, keď sa mala konať nimi organizovaná akcia, pričom žalobu podali na poštu až 9. júna 2003 a súdu bola doručená 16. júna 2003.

Aj vzhľadom na tento dôvod, no aj so zreteľom na ostatné skutočnosti, ktoré sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, nemožno usudzovať, že by napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o jeho arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti a v konečnom dôsledku o porušení označených práv sťažovateľov.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd napokon poznamenáva, že ak sa sťažovatelia rozhodli podať žalobu na preskúmanie zákonnosti postupu orgánov verejnej správy, pričom, ako uviedli aj na ústnom pojednávaní v ich právnej veci, boli si vedomí, „... že v danom prípade ide o nedostatok právneho predpisu - O. s. p. a návrh na súd podali v podstate z dôvodu, aby využili všetky zákonné možnosti na ochranu svojich práv predtým, ako sa obrátia na Ústavný súd Slovenskej republiky“, mali zároveň v zákonnej lehote podať ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ústavy.

V súvislosti s tým ústavný súd uvádza, že opravným prostriedkom, ktorým je podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienená prípustnosť sťažnosti, nemôže byť každý v zákone predvídaný opravný prostriedok, ale iba taký, po podaní ktorého sa rozvinú procesné vzťahy v príslušnom konaní, ktoré vedú k jeho prejednaniu a rozhodnutiu vo veci samej.

Vychádzajúc z toho, že ústavný súd nezistil žiadnu spojitosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a označenými právami sťažovateľov, bolo potrebné ich sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2006